



## **Greenland Minerals (Energy Transition Minerals Ltd, ETM) tutsuiginarpa?**

### **Kuannersuarni suliniummi pujoralaaqqanik ersinngitsunik, silaannarmiilertartunik, mingutsitsinissaq pillugu nalunaarusiamik misissueqqissaarneq.**

Kuannersuit pillugit suliniut tusarniutigineqalermat, Urani? Naamik (immaqami tamatta), isumaqarsimavoq Greenland Minerals unneqqarilluni nalunaarusianik suliaqarsimassasoq.. Sunaaffali taamaanngilaq. Urani? Naamik misissueqqissaarnermini, USEPA AP-42 atorlugu, unneqqaserluttuliornerit makku paasivai.

1. Ukioq kaajallallugu aatsitassarsiorfimmi pujoralaaqqanik ersinngitsunik mingutsitsineq imeq atorlugu akiuniartoqarnissaa, naak qerinnannginnerani taamaallaat tamanna pisinnaasoq.
2. Bulldozersuup, aatsitassarsiorfimmi, ukiumut 6 mio.tonsingajannik, kaassuaanermini 80.000 km ujaqqanillu qaleriissarsuarni, ukiumut 3 mio.tonsingajannik, 40.000 km ukiumut ingerlaartarnissai ilanngunneqarsimanngillat. Taamaalilluni pujoralaaqqanik ersinngitsunik mingutsitsinerit annertuut ilanngunneqarsimanngillat.
3. Aatsitassarsiorfiusussap eqqaani aqqusernit ujaqqanik qaartitikkanik assartuiffissat naanaaneqarsimapput. Taamaalilluni mingutsitsineq affaa sinnerlugu appasinnerutinniarnearluni.
4. Ujaqqanik akuiaavimmiit sissiuqarsuarmut timmut amnullu assartuinermini pujoralaaqqanik ersinngitsunik mingutsitsinissaa naatsorsukkatsinniit 65%-iinnaavoq. Aqqusernermut 11,5 km-iusumut taamaallaat 7,5 km-imut naammappoq.

Imerkik akiuniareernerup kingorna paasinarsivoq VVM-rapportimi silaannarmik, PM10-nik mingutsitsinissamik siulittuineq 2,5-mimik qaffasinnerusoq. Taamatullu PM2,5-minik mingutsitsineq marloriaat sinnilaarlugu annertunerusoq.

Tamanna Nunatut aatsitassarsiornermi siunnersortigisatta DCE-p (National Center for Natur og Miljø) maluginiarsimanngilaa. Immaqa Greenland Mineralsip naatsorsugai upperigamikkit, imaluunnit piffissaqannginnamik naatsorsuqqissaarnissaannut. Tamanna Urani? Naamik-p sakkortuumik uparuarusupparput.

Nalunaarusiarput taanna DCE tunuartilluinnarpaa, naatsorsuisimanivut atorsinnaanngilluinnarnerarlugit, asuli annanniaarnarlutik. Taamaattumik DCE, qununnigippat, issiaqatigalugu naatsorsuisimanitsinnik nassuiaaffigissagaluarpaput.

<https://sermitsiaq.ag/kl/oqartussanit-urani-naamip-isornartorsiuinera-akerlilerneqartoq>

Ilisimatuussutikkut unneqqaserlunneq aallaavigalugu Greenland Minerals (ETM) unnerluussinnaagaluarpaput, kisianni inatsit taanna Nunatsinnut atuutinngilaq.

### **Pisut allat.**

Misissuilluni qillerinerup nalaani nunaqavissut qinngornernik ulorianartunik malussarniummik saqqarmioqartinneqanngillat. Naak qillerinerup nalaani Kuannersuit qaavanni tupersuarni najugaqartinneqartinneqaraluarlutik. Ukiumoortumillu nakorsamit, qinngornernik immikkut



## Urani? Naamik Peqatigiiffik Narsaq

ilisimasalimmit, missorneqassanatik, naak tamanna sullivinni nakkutilliisuniit piumasaqaataasarlualuortoq.

2010-mi qillerinermi imermik nunap iluaneersumik flouritalerujussuarmik kuuttoortoqarpoq. Narsap Iluata Kuuanut anngukkami eqaluppasuit toqorarnerannik kinguneqartumik. Kommunemi sulisut umiatsiamik eqalunnik toqungasunik katersitsinneqarput, oqaluttuannngilluinnarnissamillu piumaffigineqarlutik.

Qillereqataasut oqaluttuannnginniassammata akissarsiaat qaffanneqarput.

Pisimasoq taanna pisortanut nalunaarutigineqarsimanngisaannarpoq. Urani? Naamik-p tusarniaanermi apeqqutinut 2021-mi ilannguppaa. Apeqqutinilu kisiartaalluni akineqarani.

Aningaasaliisussarsiorluni saqqummiinerni Narsaq – Kuannersuit 8 km-iutinneqarpoq, naak itersaliarsuaq Narsamut qaninnerpaaleruni 5,5 km-iussasooq. Aqqusineq timmukaassuinermit aqqussuinermitlu pujoralaaqqanik ersinngitsunik mingutsitsingaatsiartussaq Narsami illunut qaninnerpaaleruni 350 m missaani ungasissuseqartussaavoq.

Tassanissaaq ETM allappoq inuit aatsitassarsiorfissap eqqaani najugallit suleqatigilluinnarneqartut. Sivitsortumik Narsami Kujataaniluunniit ataatsimiisitsinikuunngillat. Kingullermik 2021-mi inatsisartunut qinersineq uuttuutigissagaanni, Narsap qinersiviani qinersisut 85%-ii partiinut uranimut ersarissumik naaggaartunik qinersigaluartut.

### **Aatsitassarsiornermi pujoralaaqqanik ersinngitsunik, silaannarmiilertartunik, siulittuisarneq.**

Aatsitassarsiorortoqassatillugu piumasaqaataavoq pujoralaaqqat ersinngitsut qanoq annertutigisumik silaannarmik nunamillu mingutsitsiginissaasa siulittornissaat. Nunat allat assigalugit 2015-imi Nunatta aaliangerpaa, GEUS/DCE-mit siunnersorneqarluni, amerikarmiut aatsitassarsiorortoqassatillugu pujoralaaqqanik ersinngitsunik siulittuutigisartagaat, USEPA AP-42-mik taaguutillit, atorneqarsinnaasut. Taakkulu Nunatsinni aatsitassarsiornermi tamarmik atorlugit pujoralaaqqanik ersinngitsunik mingutsitsinissartik naatsorsortarpaat.

Richarsonip, pujoralaaqqat ersinngitsut pillugit, doktorinnngorniarluni nalunaarusiarsuarmini 2019-imi eqqaavaa USEPA AP-42-mi siulittuutaasartut kisiisa atoraanni piviusumik pujoralaaqqanik ersinngitsunik mingutsitsineq 13-ineriaammik annerusinnaasooq. Taamaalilluta nunat allat aatsitassanut inatsisaat sakkukeqatigaavut. Naak illuatungaanik naalakkersuinikkut sulialinniit oqarluartaartoqartarlualuortoq.

Tassa USEPA AP-42 taasariaqarneruvoq aatsitassarsiornermi imminnut illersorniarlutik siulittuutigisartagaat. Taakkumi tamarmik atorpaat. Taamaalillutik takutittarpaat ”mingutsitsinissartik” annikitsuarakasioq. Aatsitassarsiornerlu aallartikkaangat ilisimatusartunit misissorneqarumassanatik, nunallu naalakkersuisui aningaasat isaaleraangata isiginngitsuusaarilersarlutik.

### **Pujoralaaqqanik ersinngitsunik mingutsitsinernut siulittuutaasartut nutaanerit.**

USEPA AP-42 ukiut 40-50 matuma siorna ineriartortitaapput. Eqqumiikujuttuupput pisoqalinikuullutillu. USEPA AP-42-meersut kisiisa atoraanni, pujooralaaqqanik pilersitsinissamik siulittuineq 13-neriaamik uniuissinnaavoq.



## Urani? Naamik Peqatigiiffik Narsaq

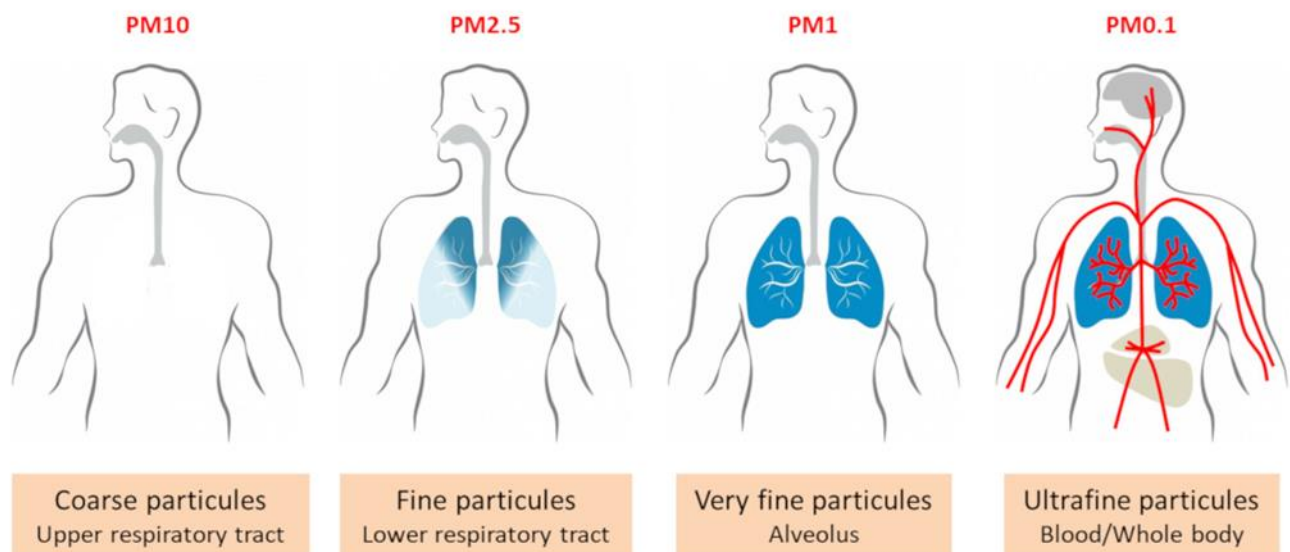
Pujoralaaqqanik ersinngitsunik mingutsitsinernut siulittuisarnermi naatsorsueriaatsit nutaanerpaat, qaarsup oqimaassusaanik aallaavillit atorlugit, Kuannersuarni suliniummi pujoralaaqqanik ersinngitsunik mingutsitsinissaq naatsorsuiffigisimavarput. Kisitsisit atukkavut aatsitassarsiorderup sukaruttornissaaninngaanneersuupput. Ukiut pingajuanniit 14-nissaat ilanngullugu. Ukiuni taakkunani naatsorsuutigineqarpoq ukiumut agguaqatigiisillugu qaarsoq 7,4 mio.tons qaartinneqartarumaartoq. Tassa nalunaarusiamiit 25%-imik qaffasinnerulluni. Imeq atorlugu pujoralaaqqanik akiuiniarneq ilimagisamiit annikinneruvoq, taamaallaallu pujoralannut ”anginerlut” akiuilluarsinnaalluni. Pujoralaaqqanut ersinngitsunut mikinerpaanut akiuisinnaaneq killeqarpoq mikinerpaapaanullu atorsinnaanngilluinnarluni. Ukiuunerani qaammatini 8-ni itersaliarsuarmit pujoralaaqqanik ersinngitsunik pilersitassat suneqarsinnaanatik silaannarmiilertussaapput.

USEPA AP-42 atorlugu naatsuinigut naatsorsueriaatsillu nutaanerit atorlugit naatsorsuinigut, imminnut sanilliuussimavagut. Takuneqarsinnaalerpoq PM10 13-ineriaammik qaffasinnerusut PM2,5-millu arfineq marloriaatingajammik qaffasinnerullutik. Kuannersuarmit suliniummi kisitsisaatigineqartuniit PM10 33-riaammik qaffasinnerupput, PM2,5-millu 21-riaammik qaffasinnerullutik.

Taakku takutippaat uagut naatsorsuinigut piviusorsiornerusut. Inuit peqqusaat innarlerneqassaaq, ingammik meeqqanut sanngiinnerusunullu. Aamma pujoralaat anginerusut siaruaakkiartussapput. Mingutsitsinerlu ukiut ingerlaneranni annertusiartortussaalluni. Nerisaqatigiinneq nunami, kuunni, tasini immamilu. Minnerunngitsumillu imeq imerneqartartoq annertuumik mingutsitaalisaaq. Pinngortitamiit nerisartakkavut imertakkavullu aamma mingutsinneqassapput. Savaatillit tuttuutillillu nersutaatiminnut neriniartitsivii eqqorneqassapput.

Taamaattumik Greenland Mineralsip pujoralaaqqat ersinngitsut silaannarmiilersartut pillugit nalunaarusiaa, ERM-imit suliarineqartoq, tukattorujussuaq sukumiinngitsorlu, DCE-p akuerisaa, atorsinnaanngilluinnartutut nalilerparput. Naak tusarniaaneq unereereeraluortoq.

### WHO silaannaap mingutsitaasarnera pillugu killigititanik appaanera.





## Urani? Naamik Peqatigiiffik Narsaq

Nunarsuarmi peqqinnissaq pillugu kattuffissuaq WHO 2022 naalersoq silaannaap mingutsinneqartarnera pillugu ima pujoralaaqqanut ersinngitsunut killigititanik sakkortunerulersitsivoq. PM10 (ivikkap pujoralaaq affaa) ulloq unnuarlu 45 mikrogram/m<sup>3</sup> ukiumullu 15 mikrogram/m<sup>3</sup>. Taakku inuup anersaatuutaaniit puuat tungaannut sunniisarput. PM2,5 ulloq unnuarlu 15 mikrogram/m<sup>3</sup> ukiumullu 5 mikrogram/m<sup>3</sup>. Taakku puannut annguttarput. Pujoralaaqqat ersinngitsut mikinerpaat ulorianarnerpaallu suli killiliiffigineqanngillat. Taamatullu aatsitassarsiortoqassatillugu naatsorsornissaat piumasaqaataanatik:  
PM1,0 puuat tamakkerlugit annguffigisarpaat. PM0,1 mikisuaraararsuit puanniit aak aqutigalugu timimut tamarmut siaruaattarput.

Pujoralaaqqanut ersinngitsunut killigitat nutaat atussagaanni Kuannersuit aatsitassarsiorfittut aallartissinnaanngilaq. Sulisunut inunnullu eqqaani najugalinnut ulorianarpallaaqaaq, ingammik Kuannersuarni aatsitassat arrortikkuminaatsut, ulorianarneqqisaatiinnartut, taama amerlatigitillugit.

ETM siunnersorusupparput Kuannersuit isumakkiiginnassagaat. Kujataamiut erloqikatapput. Aamma Nunatta atorfissaqartinngilai aatsitassarsiorniat ileqqorlunneq atorlugu aatsitassarsiorfinnik aallartitsiniarsarisut!

Jan Rehtmar-Petersen  
Siulittaasoq

Ilisimatuussutsikkut nalunaarusigut uani atuarneqarsinnaapput:

[https://naalakkersuisut.gl/-/media/horinger/2022/11/2311\\_mineralaktiviteter/svar/urani-naamik-1-kal.pdf](https://naalakkersuisut.gl/-/media/horinger/2022/11/2311_mineralaktiviteter/svar/urani-naamik-1-kal.pdf)

[https://naalakkersuisut.gl/-/media/horinger/2022/11/2311\\_mineralaktiviteter/svar/urani-naamik-2-kal.pdf](https://naalakkersuisut.gl/-/media/horinger/2022/11/2311_mineralaktiviteter/svar/urani-naamik-2-kal.pdf)